

Stichting Dorpsmolens Ternaard
Stasjonswei 27
9145RR TERNAARD

Leeuwarden, 24 juli 2026
Verzonden,

Ons kenmerk : 02516437
Domein/ Team : Groene Regelgeving
Behandeld door : Team Groene Regelgeving / (058) 292 59 25 of wmb@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : PF-2026/298895: Ontwerpvergunning Natura 2000-activiteit (Waddenzee) en flora- en fauna-activiteit (vogel- en vleermuissoorten) voor de vervanging windturbine Ternaard

Op 12 februari 2026 hebben wij uw aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor de volgende activiteiten:

- een Natura 2000-activiteit
- een flora- en fauna-activiteit

Uw aanvraag staat geregistreerd onder zaaknummer PF-2026/298895. Met deze brief informeren wij u over ons ontwerpbesluit.

Ontwerpbesluit

Wij zijn van plan om de vergunning die u hebt aangevraagd, te verlenen. Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden. De voorschriften kunt u vinden in bijlage 2.

Dit is nog niet het definitieve besluit. U en anderen krijgen eerst nog de mogelijkheid om op het voorgenomen besluit te reageren (zie onder het kopje 'Zienswijze').

Meldingsclausule

Wanneer met de voorgenomen werkzaamheden of activiteiten gestart wordt, dient dit uiterlijk 3 werkdagen voor de start gemeld te worden via het bijgevoegde meldingsformulier (zie bijlage 4). U kunt dit toesturen via een e-mail aan wmb@fryslan.frl of per post naar het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Team Groene

Meldingsclausule

Wanneer met de voorgenomen werkzaamheden of activiteiten gestart wordt, dient dit uiterlijk 3 werkdagen voor de start gemeld te worden via het bijgevoegde meldingsformulier (zie bijlage 4). U kunt dit toesturen via een e-mail aan wnb@fryslan.frl of per post naar het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Team Groene Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM LEEUWARDEN.

U dient de werkzaamheden of activiteiten uit te voeren conform de aanvraag en bijbehorende stukken. Als u hiervan wilt afwijken, moet u eerst schriftelijke toestemming vragen. Dit kunt u doen door contact op te nemen met Team Groene Regelgeving door een e-mail te sturen naar wnb@fryslan.frl of door te bellen naar 058 292 8995.

Dit geldt uiteraard pas als u in het bezit bent van een geldige vergunning.

Afschriften

Een afschrift van dit ontwerpbesluit wordt verzonden aan het ministerie van LVVN, burgemeester en wethouders van de gemeente Noardeast Fryslân, Antea Group, Zuurbier Ruimtelijke Ordening en aan de FUMO, Afdeling Toezicht en Handhaving.

Heeft u nog vragen

Neem bij vragen contact op met de provincie Fryslân. Dit doet u door te bellen naar (058) 292 5925. U kunt ook een e-mail sturen naar wnb@fryslan.frl. Bij contact met ons graag altijd het zaaknummer PF-2026/298895 vermelden, zodat wij u beter kunnen helpen.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

Teammanager Groene Regelgeving

Kennisgeving

Van dit ontwerpbesluit zal, conform artikel 3:12, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht kennis worden gegeven door publicatie in de Leeuwarder Courant, het Friesch Dagblad en in het Provinciaal Blad op www.overheid.nl, zie hiervoor de link:

https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/provinciaal_blad

Inzage

Gedurende de in de kennisgeving van dit ontwerpbesluit genoemde termijn van zes weken zal het ontwerpbesluit met onderliggende stukken ter inzage worden gelegd op het provinciehuis van de provincie Fryslân en op het gemeentehuis van de gemeente waar de activiteit wordt verricht. De stukken zijn tevens digitaal te raadplegen via het Provinciaal Blad, zie hiervoor de link: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/>.

Zienswijze

Gedurende de in de kennisgeving van dit ontwerpbesluit genoemde termijn van zes weken kan tegen dit ontwerpbesluit een zienswijze worden ingediend door een ieder. Een zienswijze kan worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân
t.a.v. Team Groene Regelgeving
Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden.

De zienswijze moet worden ondertekend en moet tenminste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen de zienswijze is gericht;
- d. de reden van zienswijze.

Bijlagen

- Bijlage 1: Motivering van het ontwerpbesluit
- Bijlage 2: Voorschriften
- Bijlage 3: Advertentie
- Bijlage 4: Meldingsformulier

Afschriften

- Gemeente Noardeast-Fryslân (per e-mail)
- Antea Group (per e-mail)
- Zuurbier Ruimtelijke Ordening (per e-mail)
- It Fryske Gea (per e-mail)
- FUMO, Afdeling Toezicht en Handhaving (per e-mail)

Bijlage 1: Motivering van het besluit Natura 2000-activiteit

A. Weergave van de feiten

A1. Vergunningaanvraag

Op 12 februari 2026 hebben wij uw aanvraag ontvangen om een omgevingsvergunning voor de volgende activiteiten:

- een Natura 2000-activiteit
- een flora- en fauna-activiteit

Uw aanvraag staat geregistreerd onder zaaknummer PF-2026/298895.

Voor het aangevraagde project of activiteit is niet eerder een (omgevings)vergunning verleend.

A1.1. Beschrijving van het project of andere handeling

Het project of activiteit waarvoor omgevingsvergunning wordt aangevraagd is de volgende:

De Stichting Dorpsmolens Ternaard is voornemens om de bestaande windturbine op het terrein van vogelopvangcentrum Stichting Fugelspits Lauwersmar te Moddergat te vervangen door een nieuwe windturbine (figuur 1).

Alle bijlagen die u toegevoegd heeft aan uw aanvraag, maken onlosmakelijk onderdeel uit van deze omgevingsvergunning.

U bent voornemens de windturbine Ternaard te vervangen door een nieuwe windturbine. De volgende activiteiten worden hierbij uitgevoerd:

- Sloop van de huidige windturbine;
- Bouw van de nieuwe windturbine;
- Gebruik van de nieuwe windturbine.

De oude turbine is aan het einde van de levensduur. De oude turbine heeft een ashoogte van 31 meter met rotorbladen van 9 meter lang. De nieuwe turbine zal een ashoogte van ongeveer 34 meter met rotorbladen van 26 meter lang krijgen. Dit zorgt er voor dat de tiphoogte (ashoogte plus rotorlengte) 60 meter zal zijn en de tiplaaagte (de hoogte van de rotorbladen boven de grond) 8 meter.

Daarbij geeft u aan de werkzaamheden onder de volgende randvoorwaarden / op de volgende wijze uit te zullen voeren:

- De nieuwe windturbine wordt op dezelfde locatie gebouwd als de oude.
- De bouw wordt buiten het broedseizoen uitgevoerd.
- De bouw wordt buiten het actieve seizoen voor vleermuizen uitgevoerd.
- De windturbine is vanaf ingebruikname jaarrond in gebruik.
- Er wordt een stilstand voorziening toegepast ten behoeve van vleermuizen. De windturbine wordt in de periode van juni t/m oktober stil gezet tussen zonsondergang en zonsopkomst bij windsnelheden van 2 t/m 5 m/s en bij temperaturen van 12 °C en hoger.

- In de actieve periode van de vleermuizen wordt er gemonitord met een batlogger.

Figuur 1. Omgeving van het projectgebied Windturbine Ternaard te Moddergat. Bron: Passende beoordeling.

A1.2. Periode

De vergunning wordt aangevraagd voor de periode 1 maart 2026 tot en met 31 december 2051.

A1.3. Relevante ecologische onderzoeken

U hebt voor de beoordeling van uw aanvraag de volgende rapporten en tekeningen aangeboden:

- Passende beoordeling vervanging Windturbine Ternaard; Toetsing effecten op beschermde gebieden in het kader van de Omgevingswet; Waardenburg Ecology; december 2025
- Activiteitenplan aanvaringslachtoffers vogels en vleermuizen; Vervanging windturbine Ternaard; Antea Group; februari 2026
- Ecologisch onderzoek windturbine Moddergat; Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek in samenwerking met JM laatvliegiers; 2023
- AERIUS-berekening Realisatie windturbine, Eelerwoude, november 2025

A1.4. Aanvullende gegevens

Op 7 juni en op 14 juni 2026 heeft u aanvullende vragen beantwoord.

A1.5. Uw aanvraag en de bescherming van Natura 2000

Uw project of activiteit vindt plaats nabij het Natura 2000-gebieden Waddenzee, Lauwersmeer, Noordzeekustzone, Duinen Waddeneilanden: Schiermonnikoog, Ameland, Terschelling en Vlieland, Groote Wielen, Alde Feanen, Witte en Zwarte Brekken, Snekermeergebied en IJsselmeer. Zie voor informatie over het gebied de website van de Rijksoverheid: <https://www.natura2000.nl/>.

A2. Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten is het bevoegd gezag inzake dit verzoek om een vergunning, op basis van het bepaalde in artikel 4.6, eerste lid, van het Omgevingsbesluit.

A3. Procedure

De vergunningaanvraag wordt behandeld met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure zoals omschreven in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

A3.1. Zienswijze

Naar aanleiding van uw aanvraag zal het ontwerpbesluit ter inzage worden gelegd. Gedurende een termijn van zes weken wordt een ieder in de gelegenheid gesteld over deze aanvraag zijn zienswijze kenbaar te maken.

A3.2. Verlengen beslistermijn

Van de mogelijkheid om de beslistermijn te verlengen is geen gebruik gemaakt.

A3.3. Coördinatie met andere wetgeving

Ten overvloede wijzen wij erop dat er mogelijk andere wettelijke verplichtingen op uw activiteit/handeling kunnen rusten waarvoor GS van Fryslân niet het bevoegd gezag zijn. Dit besluit is enkel gebaseerd op de bepalingen met betrekking tot de N2000-activiteit en flora- en fauna-activiteit die zijn opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), de Omgevingsregeling en de Omgevingsverordening Fryslân 2022.

Houtopstanden

Er is volgens uw aanvraag geen sprake van het geheel of gedeeltelijk (doen) vellen van houtopstanden zoals bedoeld in paragraaf 11.3.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

A4. Vergunningplicht

Op basis van de aanvraag en de daarbij behorende rapporten en tekeningen hebben wij beoordeeld of het door u aangevraagde project en/of handeling overtreding van de verbodsbepalingen tot gevolg heeft op de beschermde soorten, zoals bedoeld in paragraaf 11.2.2 en 11.2.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), die op de locatie voorkomen.

Wij verwijzen voor de beoordeling en motivering van dit oordeel naar de overwegingen onder B. (Toetsing)

B. Toetsing N2000-activiteit

B1. Wettelijk kader

Vergunningplicht

Op basis van de aanvraag en de daarbij behorende rapporten en tekeningen hebben wij beoordeeld of het door u aangevraagde project en/of activiteit schadelijke gevolgen kan hebben voor de natuurlijke kenmerken van het gebied, zoals beschreven in de instandhoudingsdoelstellingen van deze Natura 2000-gebieden.

Wij stellen vast dat:

- a. het onder A1. omschreven project en/of activiteit niet wordt gerealiseerd overeenkomstig een beheerplan als bedoeld in artikelen 3.8, derde lid of 3.9, derde lid van de Omgevingswet; en
- b. het onder A1. omschreven project en/of de activiteit weliswaar gevolgen kan hebben voor het Natura 2000-gebied, maar dat het de instandhoudingsdoelstelling daarvan niet in gevaar kan brengen, afzonderlijk noch in combinatie met andere projecten of plannen, zodat het niet kan worden beschouwd als een project dat significante gevolgen kan hebben voor het betrokken gebied.

Er is derhalve een omgevingsvergunning nodig voor een Natura 2000-activiteit (artikel 5.1, eerste lid, onder e van de Omgevingswet), maar een zogenaamde 'adc-toets' is niet nodig (artikel 8.74b, tweede en derde lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving).

B1.1. Omgevingswet

1. Artikel 5.1, eerste lid, onder e van de Omgevingswet bepaalt dat het verboden is zonder omgevingsvergunning een Natura 2000-activiteit te verrichten. Het gaat dan om een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.
2. Voor een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, toetst het college van Gedeputeerde Staten de aanvraag aan artikel 8.74b van het Besluit kwaliteit leefomgeving.
3. Voor de beoordeling van de vergunningaanvraag is het van belang na te gaan of, en in welke mate, het voorgenomen project en/of de handeling de doelstellingen kan aantasten, zoals die zijn opgenomen in het aanwijzingsbesluit tot Natura 2000-gebied van de Waddenzee.

B2. Inhoudelijke beoordeling

B2.1. Kwalificerende waarden

Het onder A1 genoemde project en/of activiteit betreft een project en/of activiteit die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor het Natura 2000-gebied Waddenzee.

De kwalificerende waarden van het Natura 2000-gebied zijn in het aanwijzingsbesluit verdeeld in kwalitatieve instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen, habitatrictlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten, en mogelijk de doelstellingen ten aanzien van

het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied, anders dan vereist ingevolge de Vogel- en de Habitatrichtlijn. Voor de beschrijving van het betreffende Natura 2000-gebied en de betreffende kwalificerende waarden verwijzen wij u naar de website van de Rijksoverheid: <https://www.natura2000.nl/>.

Hieronder toetsen wij uw aanvraag aan de beoordelingskaders van het hierboven genoemde Natura 2000-gebied. Daarbij worden mogelijke significante effecten besproken in het licht van de relevante kwalificerende waarden van genoemd gebied.

B2.2. Toetsing aan relevante kwalificerende waarden

Vogelrichtlijnsoorten

Effecten op vogels

Eén van de belangrijkste effecten op vogels van het gebruik van een windturbine is sterfte doordat vogels in botsing komen met de draaiende rotorbladen. In de natuurtoets (Veldman & Koopmans 2023) is beschreven dat de vlieghoogtes voor bijna alle betrokken vogelsoorten overlapt met de rotorhoogte. Hierna worden de effecten op broedvogels en op foeragerende en rustende vogels in relatie tot de IHD beschreven.

Effecten op broedvogels

In de Natura 2000-gebieden in de ruime omgeving van het projectgebied van Windturbine Ternaard broeden vijftien vogelsoorten, die binnen het broedseizoen een actieradius hebben die reikt tot in het projectgebied. Het gaat hierbij om de aalscholver, lepelaar, eider, bruine kiekendief, blauwe kiekendief, grauwe kiekendief, kluut, bontbekplevier, strandplevier, kleine mantelmeeuw, grote stern, visdief, noordse stern, dwergstern en de velduil.

In de praktijk te verwachten effecten

De bouw vindt plaats buiten het broedseizoen. Er zijn tijdens de bouwphase geen versturende effecten te verwachten.

Veldman & Koopmans (2023) laten zien dat in de broedperiode (hier april - juni) ongeveer twee vogelslachtoffers per jaar zullen vallen. Dit betreft alle broedvogelsoorten samen, dus ook vogelsoorten waarvoor geen IHD geldt (bijvoorbeeld de zilvermeeuw). Voor alle betrokken broedvogelsoorten met een IHD gaat het om een incidenteel aantal slachtoffers (ruim minder dan 0,5 slachtoffer per soort per jaar). Voor de bruine kiekendief en de kleine mantelmeeuw is berekend dat slechts uiterst incidenteel een slachtoffer valt (respectievelijk 0,2 en 0,3 slachtoffer per broedseizoen; Veldman & Koopmans 2023).

Vogels kunnen gevoelig zijn voor de verstoring van de open ruimte door de aanwezigheid van een windturbine (als gevolg van geluid, trillingen, beweging van de rotorbladen en optische verstoring van een groot opgaand object in de open ruimte). Dit leidt tot vermijding. De mate van vermijding hangt samen met de hoogte van de turbine, het geluid en de bewegende rotorbladen. Om het effect van ingrepen in een open landschap te bepalen, wordt over het algemeen gewerkt met een effectafstand: dit is de afstand waarbinnen geen of minder vogels broeden en/of foerageren. Vermijding is gradueel en neemt af met de afstand tot de windturbine. De effecten zullen in de praktijk ook vooral afhangen van de locatie van de windturbine ten opzichte van de ligging van het leefgebied van vogels (nestplaatsen, foerageergebied en slaap- en rustplaatsen), de kwaliteit van het gebied en de huidige verstoring van het gebied (Veldman & Koopmans 2023). De waddendijk zal een deel van de effecten (zoals geluid en trillingen) dempen op vogels die buitendijks voorkomen. In het westelijke gedeelte van de Peazemerlannen mag verwacht worden dat het effect van

vermijding relatief beperkt is, vanwege de recreatie die daar inmiddels plaatsvindt.

Uit de passende beoordeling blijkt dat het projectgebied van de windturbine Ternaard voor de meeste broedvogels niet in geschikt foerageergebied ligt en ook niet op een belangrijke vliegroute van en naar deze foerageergebieden ligt. Van een aantal soorten zijn geen waarnemingen geweest. Er zijn geen broedgevallen bekend binnen de vermijdingszones. Significant negatieve effecten op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de broedvogels zijn daarmee uitgesloten.

Effecten op foeragerende en rustende vogels

In de ruime omgeving van het projectgebied van Windturbine Ternaard zijn buiten het broedseizoen 45 niet-broedvogelsoorten aanwezig, waarvoor omliggende Natura 2000-gebieden zijn aangewezen, die een actieradius hebben die reikt tot in het projectgebied.

In de praktijk te verwachten effecten

Er zijn tijdens de bouwfase geen versturende effecten te verwachten.

Voor verschillende soorten kan op basis van ecologische gronden een effect met zekerheid worden uitgesloten. Het projectgebied van Windturbine Ternaard is gelegen op korte afstand tot de Waddenzee. Het projectgebied ligt tussen mogelijke buitendijkse rust- en slaapplekken en binnendijkse foerageergebieden van de kleine zwaan, toendrarietgans, grauwe gans, rotgans, brandgans, smient, wilde eend, scholekster, goudplevier, Kievit en de wulp. Daarom kunnen frequente vliegbewegingen over het projectgebied plaatsvinden. Effecten op het behalen van de IHD's van deze soorten in Natura 2000-gebied Waddenzee buiten de broedperiode zijn daarom niet op voorhand uitgesloten. Voor deze soorten is daarom geanalyseerd hoe het gebruik van binnendijkse gebieden rondom het projectgebied zich verhoudt tot het gebruik van het buitendijkse gebied Peazemerlannen. Voor deze beoordeling is gekeken naar SOVON-telgegevens. Hieruit blijkt dat de binnendijkse gebieden rondom de turbine geen uniek of onmisbaar foerageergebied vormen voor deze soorten. Daarnaast is het verwachte aantal aanvaringsslachtoffers bij vliegbewegingen van en naar binnendijkse gebieden zeer laag (0,0 tot 0,5 slachtoffers per soort per jaar, berekend met een Flux-Collision Model).

Voor niet-broedvogels die gebruikmaken van hoogwatervluchtplaatsen in de Waddenzee is beoordeeld of de aanwezigheid van de windturbine kan leiden tot verstoring of vermijding van deze gebieden. Op basis van vergelijkbaar onderzoek bij Windpark Eemshaven West (Van der Vliet et al. 2023) en de ligging van de hoogwatervluchtplaatsen ten opzichte van de turbine wordt geconcludeerd dat de mogelijke verstoring- en vermijdingseffecten niet reiken tot de relevante hoogwatervluchtplaatsen in de Peazemerlannen. Er worden dus geen negatieve effecten verwacht op het gebruik van hoogwatervluchtplaatsen door niet-broedvogels.

Voor de overige niet-broedvogelsoorten aalscholver, lepelaar en slechtvalk zijn de mogelijke effecten van vermijding en aanvaringen beoordeeld. Uit de beoordeling blijkt dat de aanwezigheid van de windturbine niet leidt tot relevante verstoring van rust-, slaap- of foerageergebieden. Daarnaast komen vliegbewegingen van deze soorten nabij het projectgebied slechts beperkt voor, waardoor eventuele aanvaringsslachtoffers hooguit incidenteel worden verwacht.

Uit de passende beoordeling blijkt dat significant negatieve effecten op het behalen van de IHD van niet-broedvogels in het N2000-gebied Waddenzee met zekerheid zijn uitgesloten.

Habitatrichtlijnsoorten

Effecten op habitatsoorten

De windturbine wordt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden gebouwd. Daarom is met zekerheid geen sprake van verlies aan areaal van leefgebieden van Habitatrichtlijnsoorten door ruimtebeslag.

Het projectgebied grenst niet direct aan Natura 2000-gebieden. Grensoverschrijdende effecten van de bouw en het gebruik van de windturbine, zoals trillingen en geluid, zijn vanwege absorptie ervan door de tussenliggende dijk uitgesloten. Bovendien duurt de plaatsing van de fundering circa 4 dagen, hetgeen van dermate korte duur is dat dieren (vissen en zeezoogdieren) naar elders kunnen uitwijken. De afstand tussen projectgebied en de dichtstbijzijnde zeehondenligplaatsen bij Ameland en ten oosten van Lauwersoog is dermate groot dat verstoring eveneens niet plaatsvindt. Effecten op het behalen van de IHD's van relevante Habitatrichtlijnsoorten zijn daarom met zekerheid uitgesloten.

Dit geldt echter niet voor aangewezen vleermuissoorten. Vleermuizen kunnen, net als vogels, slachtoffer worden van een (bijna) aanvaring met de rotorbladen tijdens hun vlucht.

Voor overige Habitatrichtlijnsoorten is op voorhand zeker dat de realisatie van Windturbine Ternaard geen effect heeft op het behalen van IHD's van (leefgebieden van) Habitatrichtlijnsoorten waarvoor Natura 2000-gebieden in de ruime omgeving van het projectgebied zijn aangewezen.

In de praktijk te verwachten effecten

De meervleermuis is aangewezen voor Natura 2000-gebieden Groote Wielen, Alde Feanen en IJsselmeer. Deze drie gebieden fungeren als foerageergebied van meervleermuizen die overdag in de gebouwen in de wijde omgeving verblijven. Volgens de aanwijzingsbesluiten betreffen dit onder meer kraamkolonies in Camminghaburen (Leeuwarden), Roodkerk, Bergum, Wartena, Goingarip, Grouw en Warga (100 tot 300 individuen per locatie). Ook zijn er mannenverblijven bekend in Goutum, Nes, Drachten, De Veenhoop en Oudega. De actieradius van de meervleermuis tussen verblijfplaats en dagelijks foerageergebied bedraagt 10 tot 20 km. Deze afstanden worden vooral vlak boven het water van kanalen, beken, vaarten en brede sloten afgelegd. Boven land volgen ze vaak lijnvormige landschapselementen als bomerijen, houtwallen en dijken.

De afstand tussen het projectgebied en de Natura 2000-gebieden waarvoor de meervleermuis is aangewezen betreft 22 tot 58 km. Deze afstand is groter dan de actieradius van de meervleermuis. Geen van de bekende vliegroutes liggen nabij het projectgebied, noch zijn er relevante landschapselementen, zoals een watergang of bomerij, aanwezig. Data in de NDFF (2025) wijzen niet op de aanwezigheid van de meervleermuis in de ruime omgeving van het projectgebied.

Vanwege de afstand, (on)geschiktheid van het projectgebied en het ontbreken van regelmatige waarnemingen zijn effecten op het behalen van de IHD van de meervleermuis met zekerheid uitgesloten.

Effecten op habitattypen

De windturbine wordt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden gebouwd. Daarom is met zekerheid geen sprake van verlies aan areaal van beschermde habitattypen door ruimtebeslag. Dit betekent dat op voorhand zeker is dat de realisatie van Windturbine

Ternaard geen effect heeft op het behalen van IHD's van beschermde habitattypen waarvoor Natura 2000-gebieden buiten zijn aangewezen.

In de praktijk te verwachten effecten

Er zijn geen versturende effecten te verwachten.

Stikstof

Uit de AERIUS-berekening is naar voren gekomen dat het project niet leidt tot een toename van stikstofneerslag groter dan 0,00 mol N/ha/jaar.

Significante effecten op Natura 2000-gebieden ten gevolge van stikstofneerslag zijn op voorhand uitgesloten.

Cumulatie

Voor de vijf soorten met negatieve effecten, maar geen significant negatieve effecten, moet een cumulatietoets worden uitgevoerd. Hiervoor zijn projecten relevant waarvoor een vergunning (onder het oude Wnb-regime) of omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit (onder de Ow) is afgegeven en die nog niet (volledig) zijn gerealiseerd.

Dergelijke relevante projecten, zoals windparken en hoogspanningsverbindingen, zijn niet bekend. Hierdoor is er geen mogelijke cumulatie van negatieve effecten voor de vijf soorten.

Conclusie Natura-2000

Op grond van het veldonderzoek gerapporteerd in Veldman & Koopmans (2023) en bronnenonderzoek, wordt geconcludeerd dat:

1. Directe effecten als gevolg van de op te richten windturbine Ternaard, zoals verlies van areaal of leefgebied door ruimtebeslag of verstoring door mechanische effecten niet aan de orde zijn.
2. Indirecte effecten als gevolg van de op te richten windturbine Ternaard, zoals versnippering, verdroging, verstoring en verontreiniging niet aan de orde zijn.
3. Een negatief effect vanwege een berekend aantal aanvaringsslachtoffers (minder dan 1 per jaar per soort) is aan de orde voor vijf soorten met een IHD voor Natura 2000-gebied Waddenzee, namelijk de broedvogelsoorten bruine kiekendief en kleine mantelmeeuw en de niet-broedvogelsoorten wilde eend, goudplevier en kievit. Voor drie van deze soorten wordt het IHD behaald, namelijk de bruine kiekendief, kleine mantelmeeuw en kievit. Een incidenteel slachtoffer leidt met zekerheid niet tot een significant negatief effect op het behalen van de IHD van deze soorten in Natura 2000-gebied Waddenzee. Voor de andere twee soorten wilde eend en goudplevier liggen de oorzaken voor het niet behalen van de IHD buiten het Natura 2000-gebied Waddenzee. Er geldt dat een (uiterst) incidenteel slachtoffer door de Windturbine Ternaard bij beide soorten met zekerheid niet leidt tot een significant negatief effect op het behalen van de IHD's in Natura 2000-gebied Waddenzee. Het effect van een aanvaringsslachtoffer eens in de zoveel jaren is verwaarloosbaar ten opzichte van de effecten van diverse externe factoren.

C. Toetsing Flora- en Fauna-activiteit

C1. Wettelijk kader

C1.1. Omgevingswet en Besluit activiteiten leefomgeving

Artikel 5.1, tweede lid, onder g van de Ow bepaalt dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit uit te voeren. De vergunningplicht geldt alleen voor de gevallen die in het Bal zijn aangewezen. De aanvraag heeft betrekking op een vergunningplichtige activiteit.

1. Artikel 11.37, eerste lid, onder a van het Bal bepaalt dat het verboden is zonder omgevingsvergunning opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Artikel 11.46, eerste lid, onder a van het Bal bepaalt dat het verboden is zonder omgevingsvergunning in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

Een omgevingsvergunning wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, een wettelijk belang wordt gediend, zoals vastgelegd in artikel 8.74j, eerste lid, onder b en 8.74k, eerste lid, onder b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet in gevaar komt.

C2. Inhoudelijke beoordeling

C2.1. Verbodsbepalingen

1. Het onder A1 genoemde project en/of handeling betreft een project en/of handeling die mogelijk overtreding van verbodsbepalingen tot gevolg heeft en/of de gunstige staat van instandhouding van aanwezige beschermde soorten kan aantasten.
2. Uit het ecologisch onderzoek (zie A1.3. van dit besluit) zijn beschermde diersoorten naar voren gekomen op het terrein waar de werkzaamheden worden verricht.
3. Hieronder toetsen wij uw aanvraag aan de beoordelingskaders van de onder B1 genoemde wetgeving. Daarbij worden mogelijke overtredingen, verslechtingen en verstoringen besproken van de relevante aanwezige soorten.

C2.2. Toetsing aanwezige soorten

Om de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied vast te stellen, is in 2021 en 2023 ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat er broedvogels, niet-broedvogels en vleermuizen aanwezig zijn.

In het plangebied zijn de volgende soorten aanwezig:

Niet-broedvogels		Broedvogels	Niet-broedvogels Natura 2000	Broedvogels Natura 2000
<i>Goudplevier</i>	<i>Putter</i>	<i>Zilvermeeuw</i>	<i>Goudplevier</i>	<i>Bruine kiekendief</i>
<i>Graspieper</i>	<i>Spreeuw</i>		<i>Kieviet</i>	<i>Kleine mantelmeeuw</i>
<i>Houtduif</i>	<i>Stormmeeuw</i>		<i>Wilde eend</i>	
<i>Kauw</i>	<i>Turkse tortel</i>			
<i>Kieviet</i>	<i>Wilde eend</i>			
<i>Kneu</i>	<i>Zilvermeeuw</i>			
<i>Kokmeeuw</i>	<i>Zwarte kraai</i>			

Tabel 1.1 aanwezige vogels

Vleermuizen
<i>Gewone dwergvleermuis</i>
<i>Ruige dwergvleermuis</i>
<i>Laatvlieger</i>
<i>Rosse vleermuis</i>
<i>Meervleermuis</i>
<i>Watervleermuis</i>

Tabel 1.2 aanwezige vleermuizen

Door het project gaan er mogelijk aanvaringsslachtoffers vallen.

Op basis van de het Ecologisch Onderzoek windturbine Moddergat door Altenburg & Wymenga (2023) zijn de vogel- en vleermuissoorten in kaart gebracht waarvoor een risico op aanvaringsslachtoffers bestaat.

Niet-broedvogels

Op basis van het flux Collision model is bepaald dat voor veertien niet-broedvogelsoorten sprake is van meer dan incidentele sterfte (zie tabel 1.1). Op basis van het veldonderzoek blijken deze soorten ook in de omgeving aanwezig te zijn. De mortaliteit (ofwel het aantal aanvaringsslachtoffers per jaar ten opzichte van de natuurlijke sterfte) voor deze soorten ligt beneden de 1%-norm. De mortaliteit is gelegen tussen 0,97 en 34,45 slachtoffers per jaar (Veldman, G. & Koopmans M., 2023).

Broedvogels

Op basis van het flux Collision model is bepaald dat voor de zilvermeeuw sprake is van meer dan incidentele sterfte. De mortaliteit voor de zilvermeeuw ligt beneden de 1%-norm. De mortaliteit is gelegen op 1,93 slachtoffers per jaar (Veldman, G. & Koopmans M., 2023).

Niet-broedvogels Natura 2000

Op basis van het flux Collision model is bepaald dat voor drie aangewezen niet-broedvogelsoorten in het Natura 2000-gebied de Waddenzee (zie tabel 1.1) sprake is van meer dan incidentele sterfte. Deze soorten foerageren op de akkers in de buurt van het plangebied. De mortaliteit voor deze soorten ligt beneden de 1%-norm. De mortaliteit is gelegen tussen 3,19 en 8,04 slachtoffers per jaar (Veldman, G. & Koopmans M., 2023).

Broedvogels Natura 2000

Er zijn twee aangewezen broedvogelsoorten aanwezig in het Natura 2000-gebied aanwezig waarvoor een effect op het instandhoudingsdoel niet is uitgesloten (zie tabel 1.1). Deze soorten foerageren in de buurt van het plangebied. De mortaliteit voor deze soorten ligt beneden de 1%-norm tussen 0,2 en 0,3 slachtoffers per jaar (Veldman, G. & Koopmans M., 2023).

Vleermuizen

In het gebied komen vijf soorten vleermuizen voor (zie tabel 1.2). In het rapport van Altenburg en Wymenga is bepaald dat voor drie vleermuissoorten sprake is van meer dan incidentele sterfte, namelijk de Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en de Laatvlieger. Uit het aanvullend veldonderzoek blijkt bovendien dat deze soorten rondom het plangebied voorkomen (Veldman, G. & Koopmans M., 2023). Voor vleermuizen is de mortaliteit bepaald op basis van literatuuronderzoek. De mortaliteit bedraagt voor de laatvlieger 1-2 slachtoffers per jaar, voor de gewone dwergvleermuis 5-10 per jaar en voor de ruige dwergvleermuis 10-15 per jaar. Voor de rosse vleermuis worden incidenteel

slachtoffers (<1 per jaar) verwacht. De mortaliteit voor deze soorten ligt beneden de 1%-norm.

De meer-en watervleermuis foerageren laag (<5 m) waardoor er geen slachtoffers te verwachten zijn.

Conclusie

Voor de (niet-)broedvogels van het Natura 2000-gebied heeft een passende beoordeling plaatsgevonden (Van der Vliet, R.E. & Van den Herik R., 2025) en is geconcludeerd dat geen sprake is van effecten op het instandhoudingsdoel van het Natura 2000-gebied de Waddenzee. Voor overige soorten zijn effecten op de gunstige staat van instandhouding op voorhand uitgesloten (Veldman, G. & Koopmans M., 2023). Overige beschermde soorten die mogelijk worden verstoord/gedood door het voornemen worden in het plangebied niet verwacht.

De volledige onderzoeksresultaten en conclusies zijn te vinden in de het Ecologisch onderzoek windturbine Moddergat (2023) en de Passende beoordeling vervanging Windturbine Ternaard (2025).

Zorgvuldig handelen

De bouw wordt buiten het broedseizoen en buiten het actieve seizoen voor vleermuizen uitgevoerd.

De windturbine is vanaf ingebruikname jaarrond in gebruik. Er wordt een stilstand voorziening toegepast ten behoeve van vleermuizen. De windturbine wordt stil gezet in de periode dat vleermuizen actief zijn. In de vroege zomer vliegen de vleermuizen zodanig hoog dat het risico op aanvaring minimaal is. De windturbine wordt in de periode van juni t/m oktober stil gezet tussen zonsondergang en zonsopkomst bij windsnelheden van 2 t/m 5 m/s en bij temperaturen van 12 °C en hoger. Uit onderzoek is gebleken dat buiten deze windsnelheden en temperaturen 92 tot 100% van de vleermuizen niet meer actief zijn (Veldman, G. & Koopmans M., 2023).

De maatregel dient in deze periode gemonitord te worden met een batlogger. Op basis van de monitoringsresultaten kan de periode eventueel worden bijgesteld. Dit zal worden uitgewerkt in een monitoringsplan.

Gezien de mitigerende maatregelen is het voldoende aangetoond dat de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige soorten niet in het geding komt.

C2.3. Belang van de activiteit

U vraagt vergunning aan op grond van het belang van “*de volksgezondheid of openbare veiligheid*”, zoals in artikel 8.74j, Bkl staat vermeld. Daarnaast vraagt u vergunning aan op grond van het belang van “*de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten*”, zoals in artikel 8.74k, Bkl staat vermeld.

Het doel van het voornemen is om een bestaande windturbine te vervangen aangezien de aan het einde van de levensduur is. Deze vervangen is belangrijk in het kader van een

duurzaam energiesysteem waarmee de CO₂-uitstoot wordt teruggedrongen. Door de huidige turbine die aanwezig is te vervangen blijft de locatie voorzien van voldoende stroom en blijft de CO₂ uitstoot gelijk als in de huidige situatie. Wanneer er niet een nieuwe windturbine gerealiseerd wordt op deze locatie betekent dit dat het stroomnet zwaarder belast wordt wat mogelijk effecten heeft op toekomstige aansluitingen en de verduurzaming in de regio. Daarnaast zorgt dit voor een toename van de CO₂ uitstoot door de huidige locatie.

De uitstoot van broeikasgassen, die onder meer vrijkomen bij de productie uit fossiele brandstoffen, leidt tot klimaatverandering. Klimaatverandering is een mondiale bedreiging die op verschillende plekken verschillende gevolgen heeft voor mens en natuur. De gevolgen hiervan hebben een belangrijke negatieve invloed op openbare veiligheid, flora en fauna, volksgezondheid en economie. Op internationaal, Europees, nationaal en lokaal niveau wordt ingezet op het beperken van de uitstoot van broeikasgassen. Het toepassen van windturbines draagt bij aan het reduceren van de uitstoot van broeikasgassen en levert daarmee een bijdrage aan het voorkomen en beperken van negatieve invloeden van klimaatverandering. Zodoende dient het voornemen het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid.

Wij zijn van mening dat om bovenstaande redenen het project bovengenoemde belangen dient.

C2.4. Andere bevredigende oplossing

In uw aanvraag geeft u de volgende mogelijke alternatieven aan:

- Alternatieve locatie
Op de huidige locatie is reeds een windmolen aanwezig die moet worden vervangen. Wanneer voor een andere locatie wordt gekozen zal dit extra effecten op de omgeving (en daarmee natuurwaarden) met zich meebrengen. Bovendien zal op een nieuwe locatie ook infrastructuur moeten worden gerealiseerd om de windmolen op het stroomnet aan te sluiten welke op de huidige locatie al aanwezig is.
- Alternatieve inrichting
De bestaande windmolen wordt 1 op 1 vervangen vanwege het einde van de levensduur. Er zijn geen alternatieve inrichtingsplannen. Het niet vervangen van de windmolen zal niet bijdragen aan duurzame energieopwekking. Een kleinere molen zal niet dezelfde energieopbrengst hebben. Bovendien wordt de windmolen voorzien van een stilstandvoorziening.
- Alternatieve werkwijze
Er is geen alternatieve werkwijze. In en rond de huidige windturbine worden geen soorten verwacht. Voorafgaand aan de sloop zal er voor de zekerheid een check worden uitgevoerd.
- Alternatieve planning
De bouw van de windmolen wordt buiten het vogelbroedseizoen en het actieve seizoen voor vleermuizen uitgevoerd. Vanaf ingebruikname is de windmolen jaarrond in gebruik. Een alternatieve planning is zodoende niet aan de orde.

Door de gekozen locatie, inrichting, werkwijze en de planning van werkzaamheden wordt schade aan de aanwezige vogel- en vleermuissoorten geminimaliseerd en zoveel mogelijk voorkomen.

Conclusie: Vanwege de door u gevolgde werkwijze zijn wij van mening dat de meest bevredigende oplossing is gezocht. Bij de uitvoering van het project/de handeling wordt verstoring van aanwezige beschermde soorten zoveel mogelijk voorkomen.

D. Conclusie

Op grond van de passende beoordeling staat vast dat de vervanging de Windturbine Ternaard, op de door u aangegeven wijze, géén significant negatieve effecten zal veroorzaken op de beschermde natuurwaarden. Door het stellen van voorschriften worden de te verwachten schadelijke gevolgen voor de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Waddenzee voldoende voorkomen. Derhalve kan de omgevingsvergunning voor de Natura 2000-activiteit op grond van de Omgevingswet worden verleend.

De maatregelen, het belang en alternatieven in acht nemende, is de zekerheid verkregen dat verstorende effecten op de soorten tot een minimum worden beperkt en de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet in het gedrang komt. De effecten zijn daarnaast van beperkte aard.

Op grond van de onder A1.3. genoemde rapporten staat vast dat door de vervanging windturbine Ternaard op de door u aangewezen wijze en zoals in dit besluit is vermeld uit te voeren, de effecten van de overtreding van de verbodsbepalingen uit paragraaf 11.2.2 en 11.2.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) tot een minimum beperkt worden. Hierdoor kan met voldoende zekerheid worden gesteld dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Om deze reden verlenen wij de omgevingsvergunning voor de Goudplevier, Graspieper, Houtduif, Kauw, Kievit, Kneu, Kokmeeuw, Putter, Spreeuw, Stormmeeuw, Turkse tortel, Wilde eend, Zilvermeeuw, Zwarte kraai, Bruine kiekendief, Kleine mantelmeeuw, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis.

Zorgplicht

Wij wijzen u erop dat u in alle gevallen te maken heeft met de algemene zorgplicht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en alle in het wild levende dieren en planten, zoals verwoord in artikel 11.6 en 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Geldigheid

De vergunning is geldig voor van 1 maart 2026 tot en met 31 december 2051.

Bijlage 2: Voorschriften Natura 2000-activiteit

1. De vergunning staat op naam van Stichting Dorpsmolens Ternaard, te Ternaard. Stichting Dorpsmolens Ternaard is verantwoordelijk voor de naleving van de vergunningvoorwaarden;
2. De vergunning is alleen van toepassing op de activiteiten zoals deze zijn aangevraagd en in ons besluit zijn benoemd in bijlage A1.1. onder 'Beschrijving van het project of andere handeling';
3. De bouw wordt buiten het broedseizoen en buiten het actieve seizoen voor vleermuizen uitgevoerd.
4. De windturbine is vanaf ingebruikname jaarrond in gebruik.
5. Er wordt een stilstand voorziening toegepast ten behoeve van vleermuizen. De windturbine wordt in de periode van juni t/m oktober stil gezet tussen zonsondergang en zonsopkomst bij windsnelheden van 2 t/m 5 m/s en bij temperaturen van 12 °C en hoger.
6. De stilstand voorziening dient in deze periode gemonitord te worden met een batlogger.
7. Op basis van de monitoringsresultaten kan de periode eventueel worden bijgesteld. Dit zal worden uitgewerkt in een monitoringsplan en voorgelegd aan het bevoegd gezag.

Gegevens besluit	
Zaaknummer (zie onderwerp besluit)	PF-.../.....
Contactpersoon vergunninghouder	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Telefoonnummer en e-mail	
Gegevens project	
Locatie werkzaamheden	
Type werkzaamheden	
Startdatum	
Einddatum	
Overzicht planning werkzaamheden (indien beschikbaar een evt. periodiek schema meezenden)	
Gegevens begeleidend ecoloog	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Telefoonnummer en e-mail	
Overig	
Versturen aan	
Stuur dit formulier minimaal drie dagen voor de start van de werkzaamheden naar wnb@fryslan.frl of vul digitaal in via onderstaande QR-code (scan de code met de camera van de telefoon): 	

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

P Art. 5.1 lid 5

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de onevenredige benadeling welke, in uitzonderlijke gevallen, wordt toegebracht aan een ander belang dan genoemd in art. 5.1 de leden 1 en 2, bij andere informatie dan milieu-informatie.